

Publicație de gândire, atitudine și spiritualitate ortodoxă
editată de Parohia „Sf. Vasile Tătarăși” Iași, ROMÂNIA

Apare cu binecuvântarea Înaltpresfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Rolul femeii vs. rolul bărbatului în familie și în societate

Cuvântul „femeie” trebuie, cu orice chip, mult mai respectat, pentru că acest cuvânt înseamnă „împărăteasă dăruitoare”. Trebuie să o pui pe tron, cu orice chip! Femeia este extraordinară în creația lui Dumnezeu! Dați-vă seama că destinul întregii omeniri depinde de cuvântul Fecioarei Maria libere: „Fie mie după cuvântul Tău!”. Și s-a schimbat destinul întregii omeniri și chiar al lui Dumnezeu în lume. Măicuța Domnului este o femeie care a deschis porțile fericirii, libertății și veșniciei în lume.

Femeia trebuie cu orice chip respectată, pentru că dacă dumnezeirea ar întreba omenirea: „Ce este în omenire?”, n-ar întreba paternitatea, ci maternitatea! Deci, femeia joacă un rol primordial în ceea ce privește creația lui Dumnezeu, bărbat și femeie. Putem noi, oare, să desprindem o Taină atât de importantă de cuvintele Mântuitorului: „**Fără de Mine nu poți face nimic**”? Acestea sunt cuvinte dumnezeiești și tot ce a spus Hristos este adevărat.

Lumea creștină, dacă ar fi atentă numai la aceste cuvinte, ar fi mult mai controlată și s-ar descoperi mai repede ori valorile, ori defectele. Pentru că Hristos este Vița și noi suntem mlădițele. Poate mlădița să rodească ceva fără Viță? **Măicuța Domnului reprezintă neamul omenesc.** Femeia nu trebuie văzută ca o roabă. Pentru că, deși spunem în rugăciunile Tainei Cununii că femeia trebuie să se supună bărbatului, acesta din urmă trebuie să fie atent, că i se spune, tot în aceeași rugăciune, că trebuie să o iubească. Dacă nu o iubește, soția nu o să-l asculte. Bărbatul, dacă nu ascultă de acest cuvânt, se face răspunzător de îndărătnicia femeii. Deci, trebuie să o iubească cu orice chip.

O femeie adevărată, în lumina învățaturii creștin-ortodoxe, cum este?

„Ca Măicuța Domnului! În primul rând, e frumoasă. **Femeia este frumoasă,**

chiar dacă, după standardele nu știu cărei miss, nu este. Ea este foarte frumoasă, ca un boboc și, când e iubită, devine frumoasă ca o floare! Dar cine are ochi să vadă această frumusețe și dragoste ca să-i ocrotească înflorirea? Trebuie să fie privită cu drag, ocrotită cu răbdare și căldură ca să înflorească. Înțelegeți? Frumusețea e înăuntru, ca o lumină. **O femeie e tandră, e delicată.** Chiar și când țipă la cineva o face totuși delicat. Nu înjură printre dinți și nu scuipă, ca un bărbat. Când e vulgară, are o altfel de vulgaritate, specific feminină. **Femeia e conștientă că e o minune și că e darul lui Dumnezeu făcut bărbatului și bărbaților.** Pentru că sunt un dar și pentru tata. Un tată altfel se bucură de o fiică și altfel de un fiu. Altfel privește. „Și mă bucur că sunt și fac din viața mea o mângâiere pentru ceilalți” - aceasta este chemarea femeii. Pe unde trece să lase un zâmbet, pe unde trece **să lase o mângâiere.** Și o ureche care aude, și o mână care mângâie, și o inimă care compătimește pe celălalt, care îl leagă cumva în rugăciunea ei... În mila și tandrețea ei, o femeie leagă suferința întregii lumi. Așa este femeia.” (maica Siluana Vlad).

Modelul Sfințeniei Măicuței Domnului se lucrează înăuntru. Ea a devenit Măicuța Domnului născându-L pe Domnul Hristos, născându-L pe Dumnezeu-Omul. Femeia devine ca Măicuța Domnului născându-L pe Hristos în ea. Femeia Îl primește în ea prin Botez, Îl mănâncă prin Sfânta Împărtășanie și pe urmă zice: „trăiește Tu, privește Tu, gândește Tu, vino Tu în gândurile mele”.

Femeia o are pe Măicuța Domnului înăuntrul ei, în feminitatea ei, în vocația ei de mamă și acolo Îl primește și iubește pe Fiul ei. Și cum toți cei ce-L urmează pe Hristos, sunt chemați sub Acoperământul Măicuței Domnului, și femeia este chemată nu numai sub Acoperământ, ci să devină ea însăși acoperământ. Pentru că ați văzut că sub cruce îi zice Mântuitorul Apostolului Ioan, care era acolo, care nu fugise de frică: „Aceasta este mama ta!” și Măicuței Domnului îi zice: „Acesta este fiul tău!”. Toți cei ce-L urmăresc pe Domnul pe Golgota suntem înfiații Măicuței Domnului. Iar femeia devine și fiică și maică. Taină mare. Și nicio carieră nu poate fura această moștenire.

Cum se comportă bărbatul în relație cu femeia? Soțul cu soția?

„Când sunt doi, ca și la mănăstire, nu pot fi două capete (bicefalie!), trebuie să fie un cap. Și acela este bărbatul, cum spune Sfântul Apostol Pavel: „capul femeii este bărbatul”. Dar ATENȚIE! Zice mai departe: cât timp „capul bărbatului este Hristos” (Corinteni 11, 3). Acolo unde se realizează lucrul acesta, deodată se așază pacea, bucuria și dispare tensiunea, pentru că se împlinesc cele două firi, în ceea ce au specific.

Esențial este ca fiecare să-și asume specificul vocației și, respectiv, al contribuției

la această însoțire. Bărbatul pe cea bărbătească și femeia pe cea femeiască. De ce spun asta? Pentru că s-a anulat această mentalitate, s-a anulat această perspectivă cum că ar exista ceva specific – deși vedem foarte clar, cu ochii liberi, fără lentile și fără lupă, că femeia înseamnă ceva și bărbatul înseamnă altceva. De la cum arată, cum privește, cum zâmbește, cum vorbește și până la ultima moleculă intimă dintr-însa, femeia este altfel și bărbatul este altfel – de unde logica cea mai simplă ne-ar obliga să extragem un anume specific al firii femeiești și un anume specific al firii bărbătești. Deci, dacă am cădea de acord asupra acestui lucru, aceasta ar fi condiția esențială ca să pună un început bun: fiecare dintre cei doi să-și asume această specificitate a firii și a vocațiilor.

Există o vocație, o contribuție, așadar, specific bărbătească, care ar consta în asumarea conducerii sau a responsabilității. Bărbatul are darul stăpânirii – dar stăpânire nu în sensul tiraniei, nu în sens lumesc, ci în sensul în care, în firea lui, are darul stăpânirii de sine mai accentuat decât femeia, acesta fiind motivul pentru care femeia vine spre el, caută un sprijin în el, nădăjduind că este stăpân pe situație. Dar, de cele mai multe ori, bărbatul, din păcate, dezamăgește așteptările femeii, pentru că nu și-a lucrat și nu-și activează darul stăpânirii de sine. Aceasta e vocația specifică bărbatului. Iar vocația specifică femeii este aceea de a se supune bărbatului. Femeia are în fire darul supunerii. E un mare dar și presupune multă putere, dar doar atunci când bărbatul Îl are Cap pe Hristos. Nu este un lucru ușor să se supună, să intre în ascultare de bărbat.” (Pr. prof. Constantin Coman).

Pe bărbat îl odihnește ca femeia să fie femeie și pe femeie o odihnește ca bărbatul să fie bărbat.

„Dar bărbatul are ispita abdicării de la această vocație, pentru că este greu a conduce. A avea responsabilitate este cel mai greu lucru. El trebuie să decidă – sigur, nu decide în mod arbitrar, nu decide abuziv, nu decide egocentric, decide ținând seama și de celălalt. Cea mai înaltă formă și suportul cel mai firesc al deciziei sale este dragostea pentru celălalt. Prin urmare, în decizia bărbatului ar trebui să se manifeste jertfelnicia lui pentru celălalt, dar asta nu înseamnă că nu e a lui decizia. Și femeia ar obține exact ceea ce își dorește dânsa, la măsură mult mai mare, ca dar din partea bărbatului, nu ca revendicare din partea dânssei. În felul acesta s-ar realiza dragostea, că bărbatul se jertfește pe sine atunci când decide – nu decide în interes propriu, egocentric, ci decide din dragoste pentru femeie – și ar decide ca dar pentru femeie, și femeia ar primi darul, ar primi mai mult decât ar obține dânsa prin revendicări, prin cicăleli, prin certuri. Dar bărbatul, ca să fie la acest nivel, ca să fie o persoană matură, iubitoare și să-și asume decizia și responsabilitatea, trebuie să fie foarte îmbunătățit, foarte matur – ceea ce rar se întâmplă.” (Pr. prof. Constantin Coman).

Să fie stăpân pe sine, înfrânat.

„Forma cea mai vulnerabilă în care bărbatul își manifestă nestăpânirea de sine este cea a trupului, evident în relația cu soția sa – și atunci soția, care așteaptă de la dânsul un bărbat stăpân de sine, constată că este foarte nestăpânit pe propriul său imbold trupesc. Aici bărbatul pierde examenul în fața femeii și a soției sale, și nu mai e credibil. Femeia își exprimă lucrul acesta sau nu și-l exprimă, îl conștientizează sau nu-l conștientizează – dar, în adânc, el nu mai are suport în fața dânzei, nu mai este bărbatul pe care îl aștepta, stăpân pe sine, pentru că, iată, la un capitol foarte vulnerabil, dânsul pierde examen după examen, acela al nestăpânirii trupesti.

Atunci când bărbatul pierde respectul femeii, aceasta din urmă, de cele mai multe ori, paradoxal, se instalează la conducere cu propriile instrumente femeiești: cu mintea ei, cu intuiția ei, cu ispitele ei – se instalează, și astfel se produce cea mai degradantă și distrugătoare, vătămătoare răsturnare. Femeia, în loc să fie în ascultare, este la conducere – și bărbatul, în loc să fie la conducere, este în supunere. Este un tablou dizgrațios și pentru bărbat, și pentru femeie. Nici femeia nu-și va iubi bărbatul supus, nici bărbatul nu-și va iubi femeia care e la conducere. Asta este lege! Vizibil cu ochii liberi... Pentru că este nefiresc, este răsturnarea firilor și este evidentă căderea amândurora.

Deci femeia, dacă s-ar așeza în firea și în ascultarea ei, l-ar determina și pe bărbat să se așeze în firea lui. Iar dacă ar fi să enumerăm slăbiciunile, vulnerabilitățile bărbatului, dominantă este comoditatea. Comoditatea înseamnă abdicarea de la responsabilitatea conducerii. Ca să conduci, trebuie să veghezi, trebuie să fii treaz permanent, pentru că tu ești la timonă, tu ești la conducere, conduci o casă, conduci o familie, cu copii, cu responsabilități, și unde te duci, trebuie să fii treaz. Deci ispita lui este comoditatea. Ispita femeii este hiperactivitatea. Tocmai pentru că ea ar trebui să fie în ascultare...” (Pr. prof. Constantin Coman).

„În familie, bărbatul trebuie să aibă o viziune inspirată asupra vieții și, împreună cu soția lui, să elaboreze prin dialog deschis proiecte pe termen mediu și lung pentru copii și pentru întreaga familie. Bărbații cu un orizont larg le oferă soțiilor lor siguranță, echilibru și pace sufletească. Ele știu că se pot baza oricând pe deciziile lor, că astfel de bărbați se vor strădui întotdeauna să găsească soluțiile cele mai bune pentru întreaga familie. El este permanent deschis spre comunicare și-i destăinuie soției ideile lui, punctele lui de vedere, fiindcă numai împreună vor lua cele mai bune decizii, prin sfat și prin rugăciune. Iar dacă se întâmplă ca ideile ei să fie mai bune decât ale lui, bărbatul înțelept recunoaște cu inima deschisă aceasta și le adoptă cu smerenie.

Din nefericire, unii bărbați, căzuți în patimi și păcate, cedează inițiativa, nu mai

sunt proactivi și încetează să mai contribuie la bunul mers al familiei.” (Părintele Vasile Ioana). Nu doar că nu sunt de folos, dar devin ei înșiși problema familiei.

Bine ar fi ca povara gospodăriei să fie dusă de amândoi, fiecare participând la activitatea la care este mai bun, căci ***soții nu sunt egali, ci sunt complementari.***

„Femeia își poate ajuta bărbatul insistând pe ascultare, pe supunere, cum spuneam. Lasă-l să decidă! Așa îl provoci. Lasă-i responsabilitățile pe umerii lui, nu te înfinge tu înainte! E mai nerăbdătoare femeia, e mai vioaie, e mai iute. Are și darul treburilor, că femeile sunt cu treburile în casă, trebuie să le facă; dacă nu e harnică, a terminat. Trebuie să facă copii, trebuie să facă curățenie, trebuie să se mai ducă și la serviciu, o serie întreagă de lucruri – dar îi lipsește perspectiva globală și cuprinzătoare, care ține de darul stăpânirii. Ca să stăpânești trebuie să ai o perspectivă a întregului.

Are numai perspectiva părții, a intervalului. De aceea ea stă cu tot sufletul aici, dar nu vede întotdeauna punctul de la care a plecat și nici capătul unde trebuie să meargă. Aceasta este a bărbatului, unde duce corabia și unde ar trebui să ducă familia.

Firea bărbatului este ușor mai contemplativă, de aceea nu e atât de activă – iar firea femeiască este mai puțin contemplativă și ușor mai activă, mai lucrătoare” (Pr. prof. Constantin Coman). Dar lucrurile nu sunt conștientizate astfel. Și apar frustrări, reproșuri, nemulțumiri, mai ales într-o epocă a vitezei.

Bărbatul prinde aripi când are din partea femeii căldură și afectivitate. Prinde aripi! Suflet, entuziasm. Răstoarnă lumea când femeia i se dăruiește nu numai trupește.

Și totuși, privind în jurul nostru, nu vedem aceste familii, închegate astfel. Vedem des exact inversarea rolurilor între bărbat și femeie.

Cauze?

Unii factori externi, care țin de contextul istoric, de vremuri, de societate, de cultură.

John Gray surprinde unele caracteristici ale bărbaților moderni, ușor efeminați, în cartea sa, *Bărbații sunt de pe Marte, femeile sunt de pe Venus* (Ed. Vreimea, București, 2006, p. 11). Astfel, el remarcă faptul că „mulți bărbați și-au negat o parte dintre caracteristicile masculine în scopul de a deveni mai afectuoși și mai grijulii”, iar unele femei „și-au reprimat unele dintre atributele lor feminine în scopul de a-și câștiga existența în cadrul unei piețe a muncii care recompensează atributele masculine”.

Deosebiriile dintre bărbat și femeie sunt date, pe lângă factorul biologic, de influența părintească, educația și cultura mediului și a istoriei.

În ceea ce privește bărbații, protoereul rus, Dmitri Smirnov subliniază faptul că băieții crescute de mame, continuă la școală educația feminină, iar această influență feminină este accentuată în continuare în contextual în care educația se face laolaltă: băieți și fete. Iar faptul că fetele se maturizează mai repede, în acest mediu școlar mixt, duce la pierderea urmelor de masculinitate pentru unii băieți.

Pentru protoereul Dmitri Smirnov, educația principală ar trebui făcută de tată, nemaivorbind de faptul că acum 100 de ani profesorii erau...bărbați.

Așadar, după cum lesne observăm în zilele noastre, factorii de mediu și condițiile istorice au făcut din bărbatul modern un om care nu-și asumă responsabilitățile date de firea sa, neavând suficientă bărbăție și nici putere fizică.

Însă, după mișcarea sufragetelor (o mișcare de emancipare a femeilor în UK/ viața politică/ drept de vot), care a condus la revoluția din 1920, procesul de redefinire a genurilor nu a mai putut fi oprit.

De altfel, noul val din 1970 a condus la implicarea femeilor în profesii rezervate tradițional bărbaților (avocat, preot, politician, medic, om de afaceri etc). În replică, întâlnim bărbați cu păr lung cântând la chitară, iar femeile încep să devină competitive într-o lume în care regulile au fost create de bărbați.

Dacă unii bărbați au rămas fermi pe poziție în fața femeilor, alții se scuză pentru masculinitatea lor și caută să se implice doar în treburile casnice, devenind foarte atenți și afectuoși, feminizându-se.

O altă categorie de bărbați consideră genul, însă, „un contract social”, ignorând total diferențele de gen sau, conduși după principiul că „bărbatul conștient nu este sclavul biologiei”, optează pentru exercițiul așa-zisei alegeri conștiente, bazat pe faptul că fiecare bărbat e conștient de „energiile” masculine și feminine pe care le conține.

În ceea ce privește femeile, un factor important în formarea lor este MAMA, relația ei cu mama, relația pe care o vede între părinții săi, lipsa limitelor, lipsa stimei de sine. O mamă care se gândește întotdeauna la toată lumea și răspunde tuturor nevoilor, cu excepția ei, are deseori drept consecință alegerea fiicei sale de a căuta inconștient să fie ca tatăl ei („când vei crește, ar trebui să lucrezi mereu și să fii independentă”/ „nu fi ca mama ta”/ „când vei crește, să nu permiți niciodată ceea ce eu am permis”/ „trebuie să studiezi, să nu depinzi niciodată de un bărbat, să fii puternică”).

Acest lucru creează o deconectare de adevărata valoare a femininului și duce la tendințe puternice spre masculin. Astăzi, femeile sunt foarte masculine și au idei false despre propria natură. Din necunoașterea femininului, se confundă feminitatea cu slăbiciunea, sacrificiul sau superficialitatea și se uită de sacralitatea femininului în toate manifestările sale. Această deconectare de calitatea ei feminină slăbește

femeia, încercarea de a arăta ca niște bărbați fiind în detriment naturii sale.

Într-o căutare a autosuficienței lor, femeile au mers în cealaltă extremă, au devenit competitive, raționale, uitând de natura lor. Femeile intrate în lumea bărbaților și încercând să fie ca ei s-au masculinizat. Ori, pentru a trăi o relație autentică de iubire, ca femeie nu poți funcționa într-o energie masculină. Ajungem să găsim bărbați cu energii pasive care pe termen lung ne obosesc și ne fac să nu ne simțim protejate.

Cu toții avem energii masculine și feminine care ne echilibrează, dar dacă ești femeie, puterea și darul tău sunt în expresia energiei feminine susținute de partea masculină (directorul unei campanii).

„E multă slobozenie, mult liberalism... Desființarea granițelor aduce cu sine și o înstrăinare, adică „șansa” omului să se piardă, să se facă „nevăzut”, să nu mai fie membrul unei societăți cât de cât închise, care este vizibilă” (Pr. prof. Constantin Coman). Sigur, ispitele au existat dintotdeauna, dar în vremurile noastre sunt exacerbate și datorită acestui mondialism, datorită mijloacelor de comunicare în masă și, în mod special, a Internetului.

Bărbatul este cap femeii dacă și Hristos este cap bărbatului. Fiindcă nu a fost așa nici măcar pentru mulți dintre cei ce se consideră creștini, a apărut ca o răbufnire a unei supape de presiune, mișcarea numită feminism. Poate la început, mișcarea feministă era animată de spiritul restabilirii dreptății. Acum, deja s-a transformat în tumoră malignă pe trupul omenirii secularizate. Agresiunea naște agresiune, respectul naște respect, blândețea naște blândețea, în cazul omului firesc.

Dar factorul determinant este, în cele din urmă, omul însuși, launtrul lui. Bătălia cea mare se dă înlăuntru. Și situația familiilor sau, evidența creșterii divorțurilor se datorează crizei persoanei. Deci, criza familiei este o criză a persoanei. Am această convingere și pentru faptul că, iată, Evanghelia Mântuitorului Hristos nu mizează pe instituția familiei – miza majoră este persoana. Mântuitorul Hristos Însuși nu e preocupat de problema familiei, cum, de altfel, nu e preocupat de nicio altă instituție, nici de societăți, nici de asociații, nici de fundații, nici de organizări. E preocupat de persoana umană, pe care o cheamă să se așeze onest în fața lui Dumnezeu și în fața celorlalți.

*PS: Să nu uităm nicicând: **a primi** reflectă o atitudine feminină (primește un compliment, primește ajutor), pe când **a dăru**i reflectă o atitudine masculină.*

Roxana Elena Iliescu, Parohia Sf. Vasile Tătărași

